

ПРИМІРНИЙ ПЕРЕЛІК ПОКАЗНИКІВ ЗДОРОВ'Я У РАМКАХ ВСТАНОВЛЕННЯ НАСЛІДКІВ РОБІТ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ

Зайцев В. В.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпро (Україна)

Вступ. У грудні 2020 року постановою Кабінету Міністрів України (КМУ) № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення» запропоновано визначати перелік показників здоров'я населення при плануванні робіт для довкілля. На теперішній час перелік цих показників не встановлено.

Мета. Відповідно до зазначених у постанові КМУ термінів наслідків запропонувати тимчасовий перелік показників здоров'я населення.

Матеріали та методи. У ході роботи проаналізовані офіційні статистичні збірники показників здоров'я населення Дніпропетровської області за 2005-2018 роки.

Результати та їх обговорення. За результатами аналізу статистичних збірників показників здоров'я населення Дніпропетровської області за 2005-2018 роки, відповідно до зазначених у постанові КМУ термінів наслідків пропонується тимчасовий перелік наступних показників здоров'я населення:

1. Для короткострокової перспективи (на 1-5 років):
  - підвищення/зниження рівня загальної захворюваності на 5-10%;
  - підвищення/зниження первинної захворюваності на індикаторні (специфічні) нозології на 1-5%;
  - підвищення/зниження загальної смертності на 5-8%;
  - підвищення/зниження смертності від індикаторних(специфічних) нозологій на 5%;
  - підвищення/зниження народжуваності на 5-10%;
  - підвищення/зниження показника інвалідизації на 1-5%.
2. На середньостроковий термін (на 10-25 років):
  - підвищення/зниження рівня загальної захворюваності на 10-15%;
  - підвищення/зниження первинної захворюваності на індикаторні (специфічні) нозології на 6-10%;
  - підвищення/зниження загальної смертності на 8-15%;
  - підвищення/зниження смертності від індикаторних (специфічних) нозологій на 5-8%;
  - підвищення/зниження народжуваності на 10-20%;
  - підвищення/зниження показника інвалідизації на 6-10%.
3. На довгострокову перспективу (на 25-100 років):
  - підвищення/зниження рівня загальної захворюваності на 16-20%;
  - підвищення/зниження первинної захворюваності на індикаторні (специфічні) нозології на 10-15%;
  - підвищення/зниження загальної смертності на 25-35%;

- підвищення/зниження смертності від індикаторних (специфічних) нозологій на 10-15%;
- підвищення/зниження народжуваності на 20-25%;
- підвищення/зниження показника інвалідизації на 11-15%.

До показників здоров'я під час короткострокової експозиції доцільно віднести встановлені МОЗ України показники донозологічного стану, а при довгострокової експозиції - чинники фізичного розвитку дітей та підлітків, зокрема, достовірне підвищення/зниження на 5-10% частки дітей з показниками $\pm 2\sigma$ та 1-4% з рівнями різко дисгармонійного розвитку ($\pm 3\sigma$).

Висновок. Запропоновано тимчасовий перелік показників здоров'я населення при плануванні робіт для довкілля для реалізації вимог постанови КМУ від 16.12.2020 р. № 1272.

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА КИШКОВІ ІНФЕКЦІЇ В УКРАЇНІ

Зубленко О.В., Петрусевич Т.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна

Рівень кишкових інфекцій є індикатором санітарного та епідеміологічного благополуччя населення. В Україні кишкові інфекції реєструються у вигляді спорадичної та спалахової захворюваності. Спалах інфекційної хвороби–випадки інфекційної хвороби, пов'язані між собою спільним джерелом та (або) фактором передачі інфекції. Спалахи кишкових інфекцій є індикатором якості роботи закладів громадського харчування, об'єктів водопостачання та дитячих організованих колективів. Основними причинами виникнення спалахів є порушення санітарного законодавства.

Метою роботи було визначення рівня найбільш поширених кишкових захворювань та структури спалахів в Україні за 2015-2019 рр. У роботі використано епідеміологічний метод дослідження. Здійснений аналіз позачергових повідомлень Центру громадського здоров'я МОЗ України про спалахи інфекційних хвороб та форми звітності №2 “Звіт про окремі інфекції та паразитарні захворювання” за 2014-2019 рр.

Гострі кишкові інфекції (ГКІ) – це велика група різних по етіології інфекційних захворювань людини з фекально–оральним механізмом передачі. В Україні найвищий рівень зареєстровано в групі ГКІ з невстановленою етіологією середній показник за 2015-2019 рр. склав 106,0 на 100 тис. населення. Протягом останніх 5 років відзначається тенденція до збільшення питомої ваги ГКІ невстановленої етіології (2014р.–44%, 2015р.–50%) серед усіх випадків ГКІ (встановленої та невстановленої), що ймовірно обумовлено порушенням процедури відбору та транспортування матеріалу. Середній показник ротавірусної інфекції (РІ) склав 30,7 на 100 тис. населення, сальмонельозу–19,3, гепатиту А (ГА)–6,8.

За останні роки відбувалось збільшення спалахів кишкових інфекцій в два рази. В 2015 р. зареєстровано 101 спалах, в 2019 р.–202 спалахи. В 2015 р. в структурі спалахів найбільшу частку склали сальмонельози–47,5 %, РІ та ГА по